

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we **WTORKI** i **PIĄTKI**. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Poczta-tamtu, nadto we wszystkich Poczłowych Urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena **ROCZNA** w Rosyji z pocztą a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli; **POŁROCZNA** 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, 21 Października,
2 Listopada.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 20 Października,
1 Listopada.

Przez Rozkazy dzienne **CESARSKIE** w Wydziale Wojskowi, z dnia 8 Października, Dymisyonowany Jenerał-major *Poliwanow*, zostaje na nowo przyjęty do służby i mianowany do zasiadania z głosem stanowczym w Radzie Departamentu Prowiantkiego Ministerstwa Wojny; — 10 Października, Liczący się w Artylleryi Jenerał-major *Scheide-mann*, mianowany Dowodzcą 1 brygady 9 dywizyi pieszej; Otrzymują dymisję z mundurem i pensją całkowitej gaży dla słabości zdrowia: Naczelnik 14 dywizyi pieszej Jenerał-porucznik *Moller* 2 i Dowodzca 2 brygady 16 dywizyi pieszej, Jenerał-major *Towiański*.

— Przez Dyplomata **CESARSKIE** Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Anny 1 klasy, 28 Września, Rzeczywisty Radzca Stanu, Doktor Medycyny i Chirurgii, Inspektor szpitalów cywilnych w Moskwie *Awert* i Św. Stanisława 1 klasy z mieczami, 30 Września, Dowodzący 14 dywizją pieszą Jenerał-major *Bielewcow*.

— W Ukazach **CESARSKICH** z dnia 26 Września do Rządzącego Senatu wyrażono:

«Tymczasowo pełniącego obowiązki Głównego Dowodzcy Czarnomorskiej Floty i Portów i **Nikołajewskiego** i **Sewastopolskiego** Wojennego Gubernatora Admirala *Bercha*, Najłaskawiej uwalniamy od tych obowiązków, pozostawując go Członkiem Rady Admiralitycy.

«Pełniącego obowiązki Naczelnika Sztabu Czarnomorskiej Floty i portów, **Naszego** Vice-admirala *Mietlina*, mianujemy zawiadującym wydziałem morskim w **Nikołajewie**, oraz **Nikołajewskim** Wojennym Gubernatorem, z prawami byłego Głównego Dowodzcy tej floty, z poddaniem pod jego zwierzchnictwo **Dunajskiej** floty i portów i powierzeniem bezpośrednio jego zarządowi wydziału Intendentury floty Czarnomorskiej.

WIADOMOŚCI TELEGRAFICZNE.

*Przystane za Najwyższym Rozkazem z **Nikołajewa**.*

I.

Z dnia 17 Października, o godzinie 9 minucie 4 po południu.

Liczba statków floty nieprzyjacielskiej pod **Kinburnską** kosą jeszcze się zmniejszyła; dziś zostało ich niewięcej nad 60. Statki stojące około **Oczakowa** i nieco wyżej, zbliżyły się do **Kinburnskiego** brzegu, gdzie nieprzestają ładować się. Jeden liniowy okręt i 2 transporta, po wzięciu ładunku, zdjęły się z kotwicy i przeszedłszy po-za flotę, odpłynęły na morze. W obozie na **Kinburnskiej** kosie, liczba namiotów też mniejsza jest w porównaniu z dawną. W ujściu **Bohu**, naprzeciw przylądka **Stanisław**, znajdują się dwa statki parowe i 5 szalup kanonjerskich. — Główne siły floty położenia swego nie zmieniły.

II.

Z dnia 18 Października, o godzinie 9 minucie 10 po południu.

Od dnia wczorajszego liczba nieprzyjacielskich statków pod **Kinburnską** kosą jeszcze się zmniejszyła; jest ich w tej chwili 53.

Ładowanie się tych statków dalej się posuwa i w nieprzyjacielskim obozie na kosie widać już mniej namiotów. Z tych oznak wnosić należy, że sprzymierzeńcy wprędce ztąd odejdą, jeżeli nie ze wszystkimi swojemi siłami, to przynajmniej z większą ich częścią. Naładowane statki, równie jak i te, które odchodzą od floty, biorą kierunek ku **Zachodowi**.
(R. I.)

III.

Z dnia 19 Października, o godzinie 10 minucie 50 po południu.

Obóz na **Kinburnskiej** kosie między przedmieściem i fortcą został przez nieprzyjaciela zdjęty. Jaką on w **Kinburnie** zostawił załogę, z pewnością oznaczyć jeszcze nie można. Pomniejsze statki jego stoją zawsze jeszcze, lubo w mniej-

szej niż przedtem liczbie, w Oczakowskim przedporcie i krążą po Limanie, zachodząc do ujść Bohu i Dniepru, gdzie czynią pomiary głębiny, ale nie zapędzają się w te rzeki na znaczną odległość i nie dochodzą nawet do tych punktów, do których dochodziły w pierwszych dniach swego zjawienia się Flotta w liczbie statków nieco mniejszej niż wczora, stoi na dotychczasowym miejscu.

(*Dod. nadzw. do Rusk. Inw. 20 Października.*)

Z K R Y M U.

Jenerał-Adjutant Xiążę Gorczałkow, z dnia 17 Października, o godzinie 9 wieczorem, donosi:

«Nieprzyjaciel spędził i przeszedł też noc pod wsią Saki; ale dziś, o godzinie 8 rano, wystąpił na powrót do Eupatoryi. Nasze awanposty zajęły dawne stanowiska.

«Na innych punktach Krymskiego półwyspu, nie znacznego nie zaszło.»

(*Rus. Inw.*)

WIADOMOŚCI Z KRYMU.

(*Wyciąg z przedstawionego od Jenerał-Adjutanta Xięcia Gorczałkowa dziennika działań wojennych od 2 po 8 Października.*)

Nieprzyjaciel nieprzestawał strzelać do Północnej strony Sewastopola, wyciął ambratury na baterji N° 8 i okopywał się w bałkach Uszakowa i Apollonowa, w Starej Admiralicji i Okrętowej słobodce.

Ogień przeciwnika mało nam zrzędał szkody; strata nasza od 2 po 8 Października wynosiła: w zabitych 2 żołnierzy, w ranionych 14 i kontuzjowanych 8 żołnierzy.

Na lewém naszym skrzydle, nieprzyjaciel, zapewna zatrwożony pomnożeniem wojsk na prawym brzegu Belbeku, opuścił pasmo wyniosłości między Karlu i Kokkuluz i odstąpił po-za przechyl, gdzie ma do trzech dywizyj piechoty; jedna dywizya pozostaje w Bajdarskiej dolinie, inne zaś wojska odeszły po-za rzekę Czornaja i zajęły wieś Komary, góry Gasforta i Fiediuchina; około 10 bataljonów ich wojsk przeprowadzono na górę Sapun.

Kozaki nasze znowu rozłożyli się na wyniosłościach między wsią Karlu i Kokkuluz, awangarda zaś przeszła ku wsi Kurtler-foc-Sala.

Poruszenia nieprzyjacielskich statków przed Eupatoryą nieustawały; 3, 4 i 5-go Października odbywało się tam wysadzanie na ład jazdy i piechoty; liczba nowo wylądowanych wojsk była szczególnie znaczna w dniu 6 Października. Wieczorem, w przedporcie znajdowało się 13 okrętów, 8 statków parowych i 46 transportów.

Dowodzący wojskami we Wschodniej części Krymu Jenerał-porucznik baron Wrangel donosił, że otrzymawszy wiadomość o przybyciu do Kercz 10,000 świeżego nieprzyjacielskiego wojska, on, dla przekonania się o tém uczynił rekonesans ku Kamysz-burun i Sarajmin. Kozaki nasze dochodzili do tych dwóch wsi, nie spotkawszy przeszkody ze

strony nieprzyjaciela, który odstępował przed nimi na wszystkich punktach. Po bliższem rozpoznaniu okazało się, że oboz sprzymierzeńców pod żydowskim smętarzem nie powiększył się, i że 5 statków parowych stoi w Kerczeńskiej zatoce, 3 pod Jenikale i 1 pod Kamysz-burun.

Pod Teodozyą dwa statki parowe nieprzyjacielskie weszły do tamecznej zatoki i usiłowały przybliżyć się do miasta, ale kilka wystrzałów jednej z naszych baterji, zmusiły ich odejść na morze.

(*Ruski Inwalid.*)

O CHOLERZE.

W Petersburgu, po 16 Października pozostało chorych 42— w ciągu doby zachorow. 5 — wyzdr. 1 — umarło 1 — po 17 Października pozostało chorych 45.

W ciągu doby zachor. 1 — wyzdr. 0 — umarło 0 — po 18 Października pozostało chorych 46.

W ciągu doby zachor. 7 — wyzdr. 2 — umarło 2 — po 19 Października pozostało chorych 49.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 10 (22) Października.

ROZKAZY DO ZARZĄDU CYWILNEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Z dnia 2 (14) Września 1855 r.

Przez rozporządzenia Komisyj Rządowych i władz oddzielnych.

W Wydziale Komisji Rządowej Sprawiedliwości, mianowani: Patron Trybunału Cywilnego w Siedlcach Stanisław Rostkowski, Rejentem Kancellaryi Ziemiańskiej przy tymże Trybunale; Assesor Sądu Policji Poprawczej Wydziału Łomżyńskiego Jan Szpakowski, Rejentem Kancellaryi Okręgu Tykocińskiego w mieście Sokolach; Podpisarz Sądu pokoju Okręgu Żelechowskiego Jan Malinowski, pełn. obow. Pisarza Sądu pokoju Okręgu Tarnogrodzkiego; Sekretarz w biurze Prokuratora Sądu Kryminalnego gubernii Radomskiej Tomasz Ciecholewski, pełn. obow. 2 Podpisarza tegoż Sądu Kryminalnego; Dziennikarz Sądu Policji Poprawczej powiatu Warszawskiego Wydziału 1 Alexander Kowalewski, pełn. obow. Podpisarza Sądu pokoju Okręgu Żelechowskiego, i Kancellista Biura Prokuratora Sądu Kryminalnego gubernii Radomskiej Piotr Fusko, pełn. obow. Sekretarza biura tegoż Prokuratora.

Przeniesiony, na własne żądanie: Archiwista Sądu Poprawczego Wydziału Zamojskiego Andrzej Łukomski, na pełn. obow. Archiwisty Sądu Poprawczego Wydziału Radomskiego w Radomiu.

Z dnia 13 (25) Września 1855 roku.

Przez postanowienia Rady Administracyjnej.

W Wydziale Komisji Rządowej Sprawiedliwości, mianowany: pełniący z tymczasowej delegacji obowiązki Assesora Sądu Kryminalnego gub. Warszawskiej, Radzca Honorowy Alexander Zawadzki, pełn. obow. tegoż Urzędu.

Przez rozporządzenia Komisyj Rządowych i władz oddzielnych.

W Wydziale Komisji Rządowej Sprawiedliwości, mia-

nowani: Rejent Kancellaryi Okręgu Czerskiego Karol Czerniawski, Rejentem Kancellaryi Ziemiańskiej przy Trybunale Cywilnym w Płocku, i Kancellista Komisji Rządowej Sprawiedliwości Leopold Dobrzelewski, Rejentem Kancellaryi Okręgu Radomskiego w Radomiu.

W Zarządzie Warszawskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, mianowany: Kancellista Wydziału Kontroli Służących w Zarządzie Ober-Policmejsra miasta Warszawy, Leopold Wojciechowski, Dziennikarzem Wydziału Administracyjno-Policyjnego w tymże Zarządzie.

OGŁOSZENIE.

Dyrekcya Ubezpieczeń, po zamknięciu Xiąg i złożeniu NAJWYŻSZEJ Izbie Obrachunkowej rachunków za rok 1854, głównejsze z tychże wypadki podaje do wiadomości powszechnej jak następuje.

1.) UBEZPIECZENIE ZABUDOWAŃ OD POŻARU.

Ubezpieczenia zabudowań z końcem roku 1853 wynosiły:
w Miastach . . . . . Rsr. 54,292,660 k. —
we Wsiach . . . . . — 101,297,720 — —

Razem. . . Rsr. 155,590,380 k. —

W ciągu roku 1854, potraciwszy zmiany i ubytki, przy-
hyło:

w Miastach za . . . . . Rsr. 629,280 k. —
we Wsiach za . . . . . — 1,877,930 — —

Razem za Rsr. 2,507,210 k. —

Ogół zatem ubezpieczenia zabudowań z końcem roku 1854 wynosił:

w Miastach . . . . . Rsr. 54,921,940 k. —
we Wsiach . . . . . — 103,175,650 — —

Czyli razem Rsr. 158,097,590 k. —

Co do składek od ubezpieczonych zabudowań.

Składki z końcem roku 1853 do pobrania pozostałe wy-
nosiły . . . . . Rsr. 250,311 k. 59 $\frac{1}{2}$

Składki na rok 1854 zapi-
sane wynosiły. . . . . Rsr. 878,139 — 45

Było do poboru razem. . . Rsr. 1,128,451 k. 4 $\frac{1}{2}$

Na rachunek powyższej sum-
my wpłynęło w ciągu r. 1844. Rsr. 855,123 k. 87

Przeto składki z końcem ro-
ku 1854 do pobrania pozostałe
wynosiły summe. . . . . Rsr. 273,327 k. 17 $\frac{1}{2}$

Co do wynagrodzeń za pogorzałe zabudowania.

Z wynagrodzeń w latach poprzednich przyznanych, a z
rozmaitych przyczyn po koniec roku 1853 nie podniesio-
nych, pozostało do wypłaty . Rsr. 715,128 k. 55

W ciągu roku 1854 przy-
znała Dyrekcya za pogorzele w
tymże roku i w latach poprzed-
nich wydarzone . . . . . Rsr. 626,538 k. 31 $\frac{1}{2}$

Należało razem. Rsr. 1,341,666 k. 86 $\frac{1}{2}$

Na rachunek summy powyż-
szej odebrali poszkodowani w
ciągu roku 1854 . . . . . Rsr. 604,493 k. 57 $\frac{1}{2}$

Pozostało zatem do wypłaty
z końcem roku 1854 . . . . . Rsr. 737,173 k. 27 $\frac{1}{2}$

2.) UBEZPIECZENIE RUCHOMOŚCI OD POŻARU.

Ubezpieczenia ruchomości z końcem roku 1853 tak w
Miastach jako i we Wsiach wynosiło:

Ciągłe . . . . . Rsr. 41,534,317 k. —
Czasowe. . . . . — 1,502,334 — —

Razem. Rsr. 43,036,651 k. —

W ciągu roku 1854 od przybytków potraciwszy ubytki
i wystąpienia:

Ubezpieczenia ciągłe powięk-
szyły się o . . . . . Rsr. 3,354,119 k. —

Ubezpieczenia zaś czasowe
zmniejszyły się o. . . . . Rsr. 35,292 — —

Rzeczywiste więc powiększe-
nie było o. . . . . Rsr. 3,318,827 k. —

A ogół ubezpieczenia ruchomości z końcem roku 1854
wynosił:

Ciągłych . . . . . Rsr. 44,888,436 k. —
Czasowych . . . . . — 1,467,042 — —

Czyli razem Rsr. 46,355,478 k. —

Co do składek.

Składki z końcem roku 1853 pozostałe do poboru wy-
nosiły . . . . . Rsr. 161,495 k. 16

Rozpisane na ubezpieczonych
w roku 1854. . . . . Rsr. 283,268 k. 45

Było do pobrania razem . Rsr. 444,763 k. 61

Na rachunek tego wpłynęło
w roku 1854. . . . . Rsr. 341,929 k. 3

Przeto składki z końcem ro-
ku 1854 do pobrania pozostałe
wynosiły summe. . . . . Rsr. 102,834 k. 58

Wszystkie powyższe liczby, okazujące znakomite bardzo
powiększenie się zabezpieczeń, a znacznie mniejsze zaległo-
ści składek, przekonywają najlepiej o ciągle wzrastającym
zaufaniu do tego oddziału Instytucji Ubezpieczeń, na dobro-
wolnym przystępowaniu opartej.

Co do wynagrodzeń.

Z wynagrodzeń przyznanych w latach poprzednich a z
rozmaitych przyczyn po koniec roku 1853 nie podniesionych,
pozostało do wypłaty . . . Rsr. 16,132 k. 39 $\frac{1}{2}$

W ciągu r. 1854 przyznano
za pogorzele w tym roku i w
latach poprzednich wydarzone. Rsr. 240,727 k. 26 $\frac{1}{2}$

Należało razem. Rsr. 256,858 k. 66 $\frac{1}{2}$

Na rachunek tego wyplacono
w ciągu roku 1854. . . . Rsr. 225,068 k. 89

Pozostało zatem do wypłaty
z końcem roku 1854 . . . Rsr. 33,790 k. 77½
(Dok. nast.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NOWINY ZE WSCHODU.

Podług *Freudenblatt* garnizon sprzymierzeńców w części południowej Sewastopola, zredukowany został do 6,000; reszta wojsk znajduje się w wyprawie Kinburnskiej, w Eupatoryi, w Bajdar i na wyniosłej płaszczynie Chamli. Jenerał La Marmora przybył też do głównej kwatery jenerała Pelissier w Skelia, gdzie byli już zgromadzeni, 15 Października, wszyscy dowódcy główni na radę wojenną. Pelissier wydał już swe ostatnie rozkazy Dowodcom korpusów, dywizyj i brygad.

— *Gazeta Austryacka* (urzędowa) donosi, że Zgromadzenie Konsulów w Odessie, przesało następującą notę Admiralom flott połączonych:

«Obecność floty sprzymierzonej w przedporcie Odessy, każe obawiać się bombardowania. Z tego powodu Konsulowie jeneralni i Konsulowie, poczytują sobie za powinność zwrócić uwagę PP. Admiralom na niebezpieczeństwa, na jakie bombardowanie wystawiłoby życie i mienie ich krajowców. Podpisani ośmielają się przypomnieć PP. Admiralom, że miasto Odessa zawiera w sobie wiele rodzin cudzoziemskich, poddanych swoich Monarchów i że większa część majątków ruchomych i nieruchomych jest ich własnością. Konsulowie poważają się przeto spodziewać, że PP. Admiralowie uchowają miasto od smutnych skutków bombardowania.»

— *Gazeta Wojenna* (Austryacka) sądzi, że jeżeli Omer-pasza działa dla zmuszenia rossyan do zdjecia oblężenia Karsu w taki sposób, w jaki działał w przeszłym roku, z Szumli, dla dania pomocy Sylistryi, upadek Karsu może być uważany za tym pewniejszy, że jenerał Williams-pasza nie będzie mógł długo się opierać, albowiem zaopatrzenie w żywność fortecy, z powodu ścisłości blokady, stało się niepodobnem.

— Korrespondencya ze Stambułu do Gazety Powszechnej Augsburskiej, między inném, pisze z dnia 8 Października, że jest mowa o wysłaniu z Krymu do Konstantynopola, a może i do Francyi całej ciężkiej jazdy, o której nieużyteczności dostatecznie się przekonano. — Z Anatolii nie nowego. Korrespondent twierdzi, iż mu z najlepszego źródła wiadomo, że Omer-pasza obierze Suchum-Kale za podstawę swoich działań przeciw Guryi i że otworzy niezwłocznie kampaniją ze 35,000 wojska.

— Piszą z Saloniki, 4 Października: «Burze równonocne sprawiły wielkie szkody; drzewa są powyrywane z korze-

niem, meczety i domy poobalane. Około 14 statków zginęło, w ich liczbie barka austryacka *Michele*, która wiozła siano dla armii angielskiej w Krymie.» (P. P.)

NIEMCY.

AUSTRYA. Piszą w Nowej Gazecie Pruskiej: «Jedna gazeta Londyńska przed kilku dniami doniosła, że Mocarstwa Zachodnie oświadczyły Gabinetowi Wiedeńskiemu, że w razie wszczęcia nowych układów o pokój, Mocarstwa te nie będą już mogły poprzestać na Czterech Punktach rękoi, oraz, że Austrya przystała na też widoki. Ta wiadomość pozbawiona jest wszelkiej zasady. Gabinet Austryacki nie odebrał żadnego podobnego oświadczenia i przeto nie miał potrzeby wyrażenia swego nań zgodzenia się lub przeciwnie.»

— Piszą z Wiednia do Nowej Gazety Pruskiej: «Dowiadujemy się że baron Prokesch-Osten rzeczywiście mianowany został Internuncyuszem w Konstantynopolu, a hrabia Rechberg Posłem-Prezesem Sejmu Niemieckiego. Pobyt więc P. Prokesch we Frankfurcie będzie bardzo krótki. — Przesilenie finansowe w Londynie i Paryżu dotkliwie oddziaływa na naszą Giełdę i tym jest niepożądane, że przypada właśnie na czas wprowadzenia w Austryi ważnych finansowych środków.»

— Podług *Zeit*, 17 Października, Minister Skarbu P. Bruck, uczynił nowe kroki dla skłonienia demów Rothschild i Pereira do łącznego utworzenia zakładu kredytowego. W razie nieotrzymania takowego połączenia, Rząd zawrze umowę z domem Rothschild.

— Słychać że hrabia Franciszek Zichy będzie mianowany Prezesem Rady Państwa, na miejsce zmarłego barona Kubeck.

— Piszą z Wiednia do Nowej Gazety Pruskiej: «Na posiedzeniu 17 Października Bank Narodowy przyjął nakoniec ostatecznie propozycje Ministerstwa Skarbu. Zaczynając od 1 Listopada roku bież. zarząd Dóbr Rządowych przejdzie do Banku, i dług krajowy zostanie umorzony w stosunku do wartości tych dóbr. Odtąd dług ulotny, (*dette flottante*) będzie się składał już tylko z rękoi papierowych pieniędzy Stanu z kursem przymusowym, które Bank wyjął z obiegu, rękoi, zredukowanej teraz do 40 milionów, potem, z dawnego długu, pochodzącego z wyjęcia z obiegu *Wienerwahrung*, którego pozostaje jeszcze 60 milionów, w ogóle 100 milionów. Pierwszy z tych długów będzie zupełnie umorzony w Sierpniu 1858, przez wypłaty pożyczki narodowej, ustąpionej Bankowi we Wrześniu 1854, a co do długu konsolidowanego 60 milionów, od wielu lat już ma miejsce regularny systemat umarzania, którym corocznie z tego długu ubywa po 4 miliony.

— Od początku roku bieżącego do 1 Października żandarmy w Węgrzech pojмали 366 bandytów i zabili dwóch ich hersztów. (G. P.)

PRUSSY. Król nadał młodszemu synowi Króla Jmci Belgów Xięciu Flandryi, order Orła Czarnego.

— J. K. Wysokość Xiążę Pruski nie wróci do Koblentz aż w końcu Listopada.

— Do Nowej Pruskiej Gazety piszą z Drezna, że Austria przez swych dyplomatycznych agentów, wezwała rozmaite Dwory Niemieckie, iżby się nie sprzeciwiały i nawet iżby popierały projekta, jakie będą wniesione na Sejm Niemiecki, we względzie reform w Konstytucyi Związku Germańskiego. (Wiadomość ta później potwierdziła się.) Austria, widząc, że od samego początku obecnej wojny wpływ jej w Niemczech bardzo podupadł, wyraźnie chce go odzyskać, przez dokonanie reformy na swoje korzyść. Wnioski uczynione w tym przedmiocie na Sejm, będą miały bezwątpienia niemało stronników, i na nich to Gabinet Wiedeński opiera swoje rachuby. Konstytucya Związku ma zapewna niektóre przywary, ale taka jak jest, w chwilach przesilenia, ochrania całość tego wielkiego Ciała politycznego. W Londynie i Paryżu usiłują rozerwać to ciało, ale czyż przystoi Austrii działać w duchu wrogów Związku Niemieckiego? Jeżeli ona, na samym początku Wschodniej wojny zdołała zagarnąć Xięztwa nad-Dunajskie, nie przelawszy kropli krwi ani za, ani przeciw sprzymierzeńcom, toć wojna jeszcze nie ukończona i zawczasie byłoby głosić wygraną Austrii. Też taktyki chciałaby ona trzymać się i w Niemczech, ale wątpimy, czy jej się to uda. Pomimo wszelkie uprzejmości między Paryżem i Wiedniem, Ludwik Napoleon nie da się oszukać i nie ścierpi, iżby w chwili stanowczej miano użyć rąk jego, do wygrzebywania kasztanów z gorącego popiołu. Z drugiej strony, jeżeli raz jeden związek między częściami Niemiec będzie stargany i gmach cały zachwiany, będzie-li Austria w możności wstrzymać jego upadek? I rewolucyoniści i stronnictwo Jedności Germanii, są partye czysto-Niemieckie, to jest Austrii nieprzyjaźne. Czyż i Prussya nie będzie powołana do dania swego głosu we Frankfurcie? Prócz jednego *Times*, wszyscy jawnie uznają, że od 1848—1849 Prussya pozyskała w Niemczech cały ten wpływ, jaki Austria straciła. Przeto, jakiebykolwiek wynikły następstwa z zabiegów Austrii na Sejmie, można być pewnym, że przy nowej organizacyi Niemiec, Prussya nie postrada swego wpływu, albowiem jest on prawnym i istotnym, i nietylko ugruntowanym na polityce czysto-germańskiej, ale jest zarazem naturalną wynikiłością narodowego charakteru Prussyi, wyrażającego w wysokim stopniu rozumowe i żywotne siły całej Germanii. (P. P.)

— Sąd Policji poprawczej w Kolonii wydał wyrok w sprawie Konsula angielskiego P. Curtis, jego Sekretarza i werbarzy Egener i Engels, obwinionych o werbowanie poddanych Pruskich do Legii Cudzoziemskiej. P. Curtis, i dwaj werbarze skazani zostali na 3 miesiące więzienia; Sekretarz uniewinniony; zwerbowani, na 3 tygodnie aresztu i 50 talarów sztrafu. 20 Października P. Curtis apelował od tego wyroku; Prokurator, który domagał się sześciu miesięcy więzienia, apelował także. (R. I.)

FRANKFURT, 20 Października. Poseł Rossyjski przy Sejmie Niemieckim baron Brunnow przybył do naszego miasta.

SAXE-WEIMAR. 19 Października J. C. K. Wysokość

Wielka Xiężna Wdowa wróciła tu z podróży do Berlina i była spotkana na stacyi drogi żelaznej przez Wielkiego Xięcia.

(J. de S.-P.)

SZWECYA.

Depesza z Hamburga donosi, że admirał Dundas, dowódca naczelny floty angielskiej na Bałtyku, odpłynął z Nargen na okręcie «Duke of Wellington» do Stockholmu, dla widzenia się z Królem. Nikt nie wie powodów tej wizyty; nie sądzą wszakże iżby w tém było coś ważnego.

— Poruszenie między massami ludu w Szwecyi, z powodu drożyzny żywności dalekiem jest od ukojenia się. Jeżeli rozruch ustaje lub jest poskromiony przez siłę zbrojną w jednym mieście, to się natychmiast ukazuje w drugim. Po ważnych zaburzeniach, które groziły spokojowi publicznemu w Stockholmie i Jonköping, miasto Westeras stało się teraz teatrem rozruchów. (J. de S.-P.)

DANIJA.

Depesza telegraficzna z Hamburga, 18 Października donosi, podług takiejże depeszy z Kopenhagi, że Danija wyznaczyła swego umocowanego na konferencye, które się mają otworzyć w Listopadzie, w przedmiocie cla od przejścia przez cieśninę Sundu. Mianowany do tego został P. Bluhme, Dyrektor pomienionego poboru. (P. P.)

ANGLIJA.

LONDYN, 20 Października. Wczora o godzinie 3 Królowa Jmć prezydowała w zamku Windsor na Radzie Tajnej, na której się znajdowali: Xiążę Albert, hrabia Grandville, vice-hrabia Palmerston, sir G. Grey, hrabia Clarendon, lord Paunure, sir Charles Wood, hrabia Spencer i lord Ernest Bruce. Uchwalono, że w dniu 25 Października Parlament zostanie odroczony do 11 Grudnia.

— Rada Muncypalna Londyńskiego City uchwaliła 30 głosami przeciw 6, że będzie podana do Parlamentu prośba o zniesienie tak zwanej *przysięgi odrzeczenia się* (abjuration oath), a przeto o przypuszczenie do Izby Gmin członków wyznania starozakonnego.

— *Morning Post* powtarzając wiadomość o wygnaniu z wyspy Jersey trzech wychodźców francuzkich z powodu listu P. Felixa Pyat, ogłoszonego w gazecie *l'Homme*, domaga się żeby i sam ten dziennik był zakazany.

— Podług *Globe* zdrowie sira William Molesworth, Ministra osad jest mocno zachwiane. Lekarze uważają stan jego za zrozpaczony.

— Zapewniają, że cała Rodzina Orleańska gotuje się do opuszczenia Anglii, nie wiedząc w jakich ma być stosunkach z Dworem Londyńskim, przy tak bliskim jego sprzyjaniu się z Ludwikiem-Napoleonem.

— Podług gazety *Nord* liczba osób, pragnących pokoju, coraz się pomnaża. Przed otwarciem Parlamentu gotuje się silna opozycya przeciw Gabinetowi lorda Palmerstona, przez koalicyą partyi torysów, z partyą Peelistów i z partyą tak zwaną Manchesterską, to jest stronników pokoju *baż co*

bądź, przywzodzoną przez PP. Cobden, Bright i innych. W łonie samego Gabinetu, jak twierdzi taż gazeta, są członkowie, którzy pragną pokoju, lubo się jeszcze z tém jawnie nie wydają. (J. de S.-P.)

FRANCYA.

PARYŻ, 21 Października. Monitor zawiera Dekret którym pozwala się przywóz do Francji bez cła przez lat trzy wszelkich materyałów, jako drzewa, żelaza-surowcu, miedzi, konopi, lnu, łoju i t. p. przeznaczonych do budowy okrętów morskich, z obowiązkiem udowodnienia w ciągu roku, użycia tych materyałów na powyższy przedmiot.

Tymże Dekretem pozwala się unarodowianie w ciągu roku, za opłatą 10 procent od wartości, wszelkich statków morskich obcych, tak żaglowych jak parowych.

— Innym Dekretem postanowiono: «Wszelkie okręty obce, które przywiozą z portów Europy północnej do portów Algeryi, drzewo budowlowe w stosunku trzech czwartych swego prawnego tonażu, (ciężaru jaki podjąć mogą), a które z tych ostatnich portów odpłyną z ładunkiem płodów francuzkich lub algerskich, będą oswobodzone od opłaty od tonażu.»

— Piszą z Paryża do gazety *Nord*: «Xiążę de Carini, który był przedłużył swój pobyt w Paryżu, w nadziei zawarcia układu jednawczego między Królem Obu Sycylii i Mocarstwami Zachodniemi, ujrzał się ostatecznie zmuszonym wrócić do Neapolu, pozostawując rzeczy nie w stanie pogorszonym, ale *in statu quo*. Poseł Neapolitański w Paryżu, margrabia Antonini, nie zdołał ani w Neapolu, ani w Gabinetie Francuzkim otrzymać, iżby którykolwiek z jego projektów układu został przyjęty. Głoszą powszechnie że na miejsce Margrabi inny poseł będzie mianowany, co tym jest podobniejszem do prawdy, że ten dyplomata został nawiedzony głuchotą, która wszelkie ustne z nim komunikacye czyni niepodobnemi.» (J. de S.-P.)

— Podług nowin z Marsylii z dnia 18 Października, zbierają się tam rozmaite oddziały piechoty dla odpłynienia do Krymu.

— Nowa Gazeta Pruska pisze, że w tej chwili zbierają podpisy dla prośby do Xiącia Napoleona o przedłużenie Wystawy Paryzkiej do 1 Maja 1856. Zebrano już do 4,000 podpisów. W prośbie powiedziano między innem, «że zawarcie pokoju, które w tym okresie koniecznie nastąpić musi, doda Wystawie nowej świetności.»

— W Angers rozpoczął się process przeciw drugiej kategorii oskarżonych o knowanie spisku. Badania sądowe pokazały wielkie rozwinięcie tajnych towarzystw i wielkie niebezpieczeństwo jakim groziły społeczności. Przerażającym też symptomatem są samobójstwa obwinionych. Jeden młody człowiek odebrał sobie życie, żeby nie naruszyć przysięgi, danej towarzystwu i zarazem uniknąć fałszywych zeznań. Kilka żon i córek oskarżonych osób, zadało sobie śmierć z tegoż powodu.

— Korrespondencye gazet Ministerjalnych zapewniają, że

Papież Pius IX zjedzie do Paryża dla ochrzczenia dziecięcia, które ma się narodzić Ludwikowi Napoleonowi. Dodają, że przy tém zdarzeniu Ojciec święty będzie koronował Cesarza i Cesarzowę. Być może, iż przełożenia w tym względzie były już w Rzymie czynione, wszakże wątpliwą jest rzeczą, czy Papież zechce przybyć do Paryża w obecnych okolicznościach.

— Monitor donosi, że Poseł Szwedzki, admirał Wiring, był w przeszłą Sobotę przyjęty przez Cesarza i że złożył mu pismo własnoręczne Króla swojego, wraz z orderów Serafinów. (P. P.)

— Korrespondencya z Paryża do Gazety Powszechniej Augsburskiej pisze: «Główną przyczyną nadzwyczajnego położenia Banku, trwać będzie tak długo, dopokąd liczna Armija pozostanie na Wschodzie, a w kraju nie będzie dosyć zboża na wyżywienie ludności. Od lat prawie dwóch co tydzień 3 miliony franków posyłają się na Wschód, a tymczasem przysła chwila, iż trzeba będzie wydać 300 milionów na zakupienie zboża. Nic więc naturalniejszego, że ilość gotowizny bez przerwy się umniejsza. Deficit zbioru zboża w całej Europie wynosi do 28 milionów hektolitrów, a Stany Zjednoczone nie mogą dostarczyć na targi europejskie, nad 12 milionów hektolitrów.» (J. de S.-P.)

WŁOCHY.

NEAPOL. Podług wiadomości z Neapolu, z dnia 6 Października Kapua i Gaeta zostały mocno uzbrojone, a między temi dwiema fortecami zakładają oboz warowny od 24,000 ludzi. Armija Neapolitańska liczy 8,508 ludzi gwardyi, 65,306 ludzi wojsk liniowych, 8,570 jazdy, 6,322 artylleryi, 2,880 inżynierów, 8,897 koni. Rezerwa liczy 48,000 piechoty i 3,000 artylleryzystów na morskich wybrzeżach.

— Wiadomości z górnych Włoch są nader niepomysłne. Zuchwałość band rozbojniczych nie przestaje wzmacać się, pomimo obecność wojsk austryackich i przedsiębrane najsurowsze środki. Za głowę herszta Lazzarini Rząd przeznaczył 2,000 scudi, a za każdego z dwóch jego vice-hersztów po 500 scudi. Ale dotąd Lazzarini uchodzi przed wszelką pogonią i mieszkańcy tak się go boją, że w podróżach jakie odbywają, płacą bezsprzecznie okup za bezpieczeństw oswych osób. — W Sycylii, w prowincyi Katany i górach około Palermo zjawily się też bandy rozbojników; naprzeciw nim posłano oddziały wojska. — Po całej Sycylii rozdadają się proklamacye, wzywające do jednności i niepodległości.

— W Stanach Papiezkich wymyślono nowy środek przeciw bandytom; na dzwonicach wszystkich kościołów po wsiach, rozstawione są wedetty żandarmów z teleskopami, dla wypatrywania band i dawania sobie wzajemnych sygnałów dla ich ścigania. (P. P.)

GRECYA.

Przez Marsyliją odebrano wiadomości z Aten 13 Października. Posłowie Mocarstw Zagranicznych nie przyjęli wizyty nowo mianowanych Ministrów. (J. de S.-P.)

AMERYKA.

BREZYLIJA. Rząd tutejszy wysłał na wody Paragwayu nową eskadrę pod wodzą dono Francisco Manuel Barbosa da Silwa; za pretext do tej wyprawy użyty jest spór o granice. Paragway zresztą przygotowany jest do dzielnego odporu. Spodziewać się należy ważnych wypadków.

(J. de S.-P.)

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

LONDYN, 23 Października. Głównodowodzący armiją Angielską na Wschodzie generał Simpson został odwołany. *Times* donosi o tém, jako o niewątpliwym fakcie; *Globe* nie zaprzecza tej wiadomości, dodaje tylko że słabość zdrowia zmusiła generała iż sam prosił o dymisję. Podług *Morning Herald* na miejsce jego będzie mianowany generał-porucznik Codrington.

— 22 b. m. umarł Minister Osad, sir W. Molesworth z podagry, która weszła wewnątrz.

— Generał Anson mianowany został Wodzem Naczelny armij w Indyach Wschodnich na miejsce sira W. Gomme.

— W tych dniach umarł były Minister lord Wharnccliffe.

— Z powodu wysłania z wyspy Jersey trzech wychodźców, wydawców gazety *l'Homme*, pozostali wychodźcy polityczni, a na ich czele P. Wiktor Hugo, umieścili w gazetach angielskich energiczną protestacyą przeciw takowemu rozporządzeniu. Z pewnością twierdzą, że na przyszłej sessyi Parlamentu Ministrowie zażądadają szczególnych umocowań dla usuwania z kraju wychodźców politycznych, naruszających spokój publiczny lub narażających stosunki przyjaźne Anglii z innemi Mocarstwami.

— W gazecie Triestskiej z dnia 18 Października piszą: „Wiadomości z Indji Wschodnich są pomyślne. Środki użyte przeciw powstańcom Santhalskim miały skutek zupełny; 7,000 tych powstańców poddały się na łaskę, przywódcza ich wzięty w niewolę. Porządek będzie niezwłocznie przywrócony.”

— Na Giełdzie Londyńskiej 24 Października (telegraf.) Konsolidy 87½—Rossyjskie 5 procentowe 96—4½ proc. 86.

PARYŻ, 24 Października. Monitor donosi, że generałowie Bosquet, Mellinet i Trochu, ranieni w Krymie, dla zupełnego wyleczenia się z ran, odpłynęli do Francji 18 b. m.

— Na Giełdzie dziś: 4½ procent. 90 fr. 25 centimów — 3 procentowe 64 fr. 35 centimów.

WSCHÓD. Podług nowin z Konstantynopola z dnia 11 Października, partya lorda Redcliffe i Reszida-paszy zaczyna brać znowu górę i zmiana Ministrów w duchu tej przewagi zdaje się być nieuchronną i nastąpi niezwłocznie.

— Omer-pasza odjechał z Batum do swojej armii, która wkrótce pomnoży się załogami Synopy i Trebizundu.

— *Zeit* donosi z Eupatoryi, 17 Października, że wojska anglo-francuzkie tam znajdujące się odebrały nowe posiłki, tak iż liczba ich w tej chwili wynosi do 60,000.

— W Marsylii odebrano pocztę ze Stambułu z wiadomo-

ściami 18 Października. W Konstantynopolu zabierają na okręty wojska Tureckie, dla posłania do Trebizundu. — Z Kars piszą, że w dniu odparcia szturm 17 Października wojskami tureckimi dowodził węgier Kméti, pod głównym zwierzchnictwem Wassifa-paszy i generała Williams.

— D. *Freudenblatt* piszą z Warny, że do Eupatoryi posłano nowe dywizye francuzką i angielską. Sam marszałek Pelissier ma zjechać do Eupatoryi, dla uczynienia stosownych rozporządzeń. — W głównym Sardyjskim lazarecie w Jenikioj, znowu ukazała się cholera.

— W gazecie Triestskiej piszą pod datą 15 Października z Konstantynopola, że wysyłanie oddziałów Legii anglo-tureckiej, dowodzonej przez generała Vivian do Kercz i Jenikale czynnie się posuwa. — W Konstantynopolu i Beikos czynią się rozporządzenia dla umieszczenia na zimę floty sprzymierzonej.

NOWINY Z BAŁTYKU. *Hamburg*, 20 Października. Z wyspy Szwedzkiej Gotland donoszą, że w odnogach Finlandzkiej i Botnijskiej nastąpiły niepogody. Jeden angielski okręt liniowy i dwie korwety szczególnie ucierpiały od burzy, która od kilku już dni w tych wodach panuje. Z tego powodu admirał Dundas dał flotom rozkaz być gotowemi do odejścia i sądzono że 20—22 bież. miesiąca wszystkie okręty wyjdą z pod Nargen gdzie stoją od Czerwca. — Eskadrze kontr-admirała Seymour niepodobna było utrzymać się na stanowisku przy wyspie Seskar, nie narażając się na nieuchronne klęski. Wróciwszy przeto ze swą eskadrą do Nargen, kontr-admirał poszedł ztamtąd do Ledsund, dla połączenia się z flotą. Od stanu pogody będzie zależało całkowite wyjście eskadry z morza Bałtyckiego. Lekka eskadra kommodora Watson utrzymuje się jeszcze około brzegów Kurlandyi i Liwonii. Ale z małemi wyjątkami, wszystkie kroazery angielskie, które krążyły od Czerwca w odnodze Botnijskiej, zmuszone zostały niepogodą opuścić tę odnogę i zebrać się u wysp Alandskich, gdzie się połączyły z eskadrą kontr-admirała Baines, który tam stał z jednym okrętem, jedną fregatą i dwiema korwettami.

STANY ZJEDNOCZONE. Korrespondent gazety *Nord* donosi z Washington, że między Stanami Zjednoczonymi i wyspami Sandwich zawarty został traktat o wzajemnej swobodzie wymiany płodów obu krajów. (J. de S.-P.)

Ogłoszenia od Rządzącego Senatu.

Do 2 Departamentu weszły sprawy:

- 1.) Od Mohylewskiego Cywilnego Gubernatora o należeniu do wydziału wojskowego, urodzonego przez właściankę obyw. *Chmary* Natalją *Karpow* syna *Prokopa*.
- 2.) Od Wileńskiego Cywil. Gubernatora, o dochodach wybranych przez obyw. *Roszkowskiego* z zatrudnionych przez niego za dług kramów *Gutkowa*.

W Ogólném Zgromadzeniu trzech pierwszych Departamentów Senatu wysłuchane zostały sprawy,

9 Września:

- 1.) Radzcy Kolleg. *de Chaudoir* z obyw. *Gostyńskim*.
- 2.) Za skargą obyw. *Batorskiej* na Wołyński Rząd Gubernialny o nakazaniu inwentarza i sprzedaży jej majątku za długi męża.

23 Września:

- 3.) Obyw. *Karola Pruszyńskiego* o konkursie na majątku *Pruszyńskich*. (Ogł. Sen. 10 Października.)

Do 1 Oddziału 3 Depart. weszły w roku 1855 sprawy:

- 1.) 28 Września od Wołyńskiego Cywil. Gubernatora o summie 3,000 rub. sr. z procentami, ofiarowanej przez obyw. *Jabczarskiego* na Berezieński kościół.
- 2.) 29 Września z Podolskiej Izby Cywilnej, szlachty *Grein* z urzędnikiem *Artamonow* o pieniądze.

3 Października.

Od Mińskiego Cywil. Gubernatora:

- 3.) O włościance *Illukiewiczowej*, poszukiwanej przez obyw. *Protassowicza* z pod władania *Zasławskiej* plebanii.
- 4.) O placu oddanym przez Aptekarza *Januszkiewicza* w dzierżawę kupcowi *Markman*.
- 5.) O łące spornej między majątkiem *Skarbowym Biedresk* i obyw. *Pruszyńskim*.

Z Izb Cywilnych:

Wołyńskiej,

- 6.) Szlachc. *Chlebowskiej* z obyw. *Malinowskim* o pretensye pieniężne.
- 7.) Obyw. *Szubjakowskiego* ze spadkobiercami *Wyszpolskiego*, *Szawłowskiemi*, o pieniądze.

Wileńskiej,

- 8.) 5 Października obyw. *Ziemieckiego* z obyw. *Biernackim* o pieniądze.

Od Grodzieńskiego Cywil. Gubernatora:

- 9.) O włościaninie *Hacuku*, inaczej *Mankiewicz*u, poszukiwanym od Skarbu przez obyw. *Mikulskiego*.
- 10.) O poszukiwaniu pieniężnym od Staroz. *Szeinbaumów*, na rzecz *Horodeckiego* kapitału.
- 11.) O prawie obyw. *Mierzejewskiego*, wrębu do lasów *Stradeckich*, należących do majątku skarbowego *Kółkin*.

Do ogólnego Zgromadzenia 4, 5 i Granicznego Departamentów, przeszła 3 Października z powodu różności zdań sprawa:

Brzeskiego Towarzystwa Dobroczynności z obyw. *Niemcewiczem*, o pretensye pieniężne.

Naznaczona jest do wysłuchania w témże Ogólném Zgromadzeniu, na 21 Października sprawa:

O nieprawném władaniu przez szlachtę *Józefa Kulikowskiego* i *Jana Miączyńskiego*, dobrami *Pawelki* i *Makjówka*.

Naznaczone są do wysłuchania (w liczbie innych) sprawy: w 2 Oddziale 5 Departamentu, na 24 Października.

- 1.) O ochrzczeniu przez Pińskiego proboszcza *Moczulskiego*, dziecięcia *Hazarewicza*, prawosławnego wyznania.

- 2.) O byłym Dozorecy okręgowym (*Становый Приставъ*), *Lipowieckiego* pow. *Suchodubowskim*, i jego Pomocniku *Cyceroszyn*, oddanych pod sąd za rozmaite bezprawia z urzędu.

- 3.) O szlachc. gub. *Mińskiej Pawluciu*, oddanym pod sąd za krzywdy domierzone szlach. *Judłowiczowi*.

- 4.) Z Izby Kryminalnej *Wileńskiej*, o *Grzegorz*u *Zeje*, oddanym pod sąd za należenie do bandy łotrów w mieście *Wilnie*.

Naznaczone są do wysłuchania w Konsultacyi, na 15 Października sprawy:

- 1.) O poszukiwanych przez obow. *Jeleńskiego*, sprzętach kościelnych i summie funduszowej z ziemią, należących do skassowanego *Rzymsko-Katolickiego* kościoła.

- 2.) O sprzedaży majątku *Kurkle*, dziedzictwa obyw. *Kuczewskich*, za długi. (Ogłosz. Senatu 13 Października.)

Wzywają się strony do wypełnienia formalności odczytania i podpisania zapisek w terminie, ustanowionym 2573 artykułem Tomu X Układu Praw.

Do Kancellaryi 2 Departamentu, w sprawie:

Przysłanej od *Mohylewskiego* Cywilnego Gubernatora 18 Września 1855, o należeniu do wydziału Wojskowego syna poddanej obywatela *Chmary*, włościanki *Anastazyi Karpow*, *Prokopa*.

Do Kancellaryi 1 Oddziału 3 Departamentu, w sprawach, nadesłanych w roku 1855:

Z Wołyńskiej Izby Cywilnej:

- 1.) 22 Maja, o włościanach futoru *Miedynowski Tara-siukach* (inaczej *Soltysy*), poszukujących wolności z pod władania obywatela *Miedyny*.

- 2.) 6 Lipca Szlachc. *Anny Grzegorzewskiej* z kupcem *Dawidem Herszingorin*. o 1,000 rub. sr.

- 3.) 7 Lipca, spadkobierców obyw. *Antoniego Bojkowskiego*, z małoletnią *Olympją Grocholską* o dział i o pretensye pieniężne.

- 4.) 17 Lipca, włościan *Konstantyna*, *Ignacego*, *Nikodema* i *Karola Piotruszewskich*, poszukujących wolności z pod władania *Jenerałowej Borisow*.

(Ogł. Senatu 17 Października.)

P O P R A W A.

W przeszłym numerze Tygodnika, na stronie 600, w słupie 2, wierszu 8, zamiast 50, czytaj 30 Września. (Z resztą powyższa omyłka druku należy do rzędu tych, które sam czytający łatwo poprawi.)